

Obsah

Úvodem	7
------------------	---

Část první

O práci vůbec

(9)

1. Práce duševní a hmotná 9
Rozbor práce psychofysický. Účelnost duševní práce.
Která práce je primární?
2. Vznik a rozvoj pracovitosti 13
Učení Bücherovo o vzniku práce z přirozeného rytmu.
Nesprávnost tohoto výkladu. Lenost a její překonání
3. Romantism a práce drobná 16
Člověk primitivní a člověk moderní
4. Romantism mučednictví 18
Mravní opravdovost mučedníků. Romantická záliba
v utrpení a smrti. Někteří odpůrci romantismu. Diva-
delnost mučednictví. Neklid moderního člověka. Oprav-
dová láska žádá více práce, méně obětí. Křestanství a
mučednictví. Revolučnost, anarchism, utopism, titanism.
Stanovisko socialismu. Mučednictví u jednotlivých ná-
rodů. Náboženské vyznání a národní povaha. Třídní boj.
Bohémství
5. Význam práce éthický a metafysický 25
Práce formuje charakter individuí, ale i stavů; typ vo-
jenský a průmyslový. Pokrok se uskutečňuje prací. Sy-
nergism. Důležitost otázky: Jak pracovat?

Část druhá

Práce duševní, hlavně vědecká

(28)

6. Theorie a praxe. Motivy práce 28
Poměr rozumu a citu. Potřeba theorie. Věda pro vědu
či věda pro život? Myšlení a nadšení. Trojí způsob
myšlení
7. Jaký je charakter vědecké práce? 31
Přesnost a pozornost; smysl pro jevy všední; drobná
práce. Dělbá práce principem historickým. Odbornictví,
specialisace. Dělbá a organisace práce
8. Co je vzdělání všeobecné? 36
Potřeba klasifikovat práce. Klasifikace přirozená a me-
chanická. Klasifikace úkolem konkrétní logiky. Všeobec-
né vzdělání je vědění organisované a organické. Polo-
vzdělanost a diletantism. Školství a žurnalistika. Vzdě-
lání všeobecné a filosofické. Mravní význam všeobecného
vzdělání. Některé metody všeobecného vzdělání
9. Jak číst? 40
Rady pro četbu. Četba jako prostředek všeobecného
vzdělání
10. O knihách 42
O knihovně
11. O zápiscích 43
Důležitost třídění látky
12. O cestování 43
Vzdělávací vliv cestování se přeceňuje. Moderní kočov-
nictví. Národní ráz cestování
13. Město a venkov 44
Oddělenost města a venkova mizí. Komunikace. Příleži-
tost k vzdělání v městě a na venkově
14. Samota 45

15. O vzdělání na vysokých školách	45
Universita je instituce zastaralá. Také způsob přednášek zastaralý; větší význam knih. Semináře. Pokračovací kursy pro akademiky. Potřeba druhé university. Učebnice; nedostatek českých učebnic	
16. Slovo o zkouškách	49
17. O popularisaci vědy	50
Universitní extenze. Nebezpečí popularisace. Dětská literatura	
18. Popularisace umění <i>snazší než vědy</i>	52
John Ruskin	
19. O sebevzdělání	52
Sebevýchova a sebevzdělání. Potřeba kulturní synthese. Učení cizím jazykům. Slovanský duch. Proti duchu němčiny a pro angličtinu. Vzdělání světové a češství. Prosperita spolkového života. Potřeba programu pracovního	
20. Vzdělání sociální a politické	58
Politika také vědou. Individuum a společnost: problém psychologický, ale i noetický a éthický. Pravda a majorita. Princip majoritní přechodný. Individualism oprávněnější než kolektivism. Problém vůdce. Nadšení a kritika. Politicky se pracuje nejen v parlamentě. Tacitus consensus: veřejné mínění. Otázka taktiky	
21. O kompromisu	66
Spis Morleyův. Kompromisování v zásadách: diletantism éthický a politický. Poctivost!	
<i>Literatura</i>	67
<i>Rejstřík osob</i>	69
<i>Vysvětlení cizích slov</i>	71
<i>Poznámka k prvnímu vydání knižnímu</i>	81
<i>Poznámka k druhému vydání knižnímu</i>	82
<i>Poznámka k šestému vydání</i>	82